

BISERIC'A si SCÓL'A.

Fóia bisericésca, scolastica, literara si economica.

Iese odata in septemana: DUMINEC'A.

<p>PREȚIULU ABONAMENTULUI: Pentru Austro-Ungari'a pe anu . . 5 fl.—cr. " " " " 1/2 anu 2 fl.50cr. Pentru Romani'a si strainetate pe anu 14 fr. " " " " pe 1/2 a. 7 fr.</p>	<p>PREȚIULU INSERTIUNILORU: Pentru publicatiunile de trei ori ce contien cam 150 cuvinte 3 fl.; pana la 200 cuvinte 4 fl.; si mai sus 5 fl. v. a.</p>	<p>Correspondentiele sè se adreseze la Redactiunea dela „Biserice'a si Scól'a.“ Èr banii de prenumeratiune la „TIPOGRAFI'A DIECESANA in ARAD.“</p>
---	---	--

Nr. 1224.

IOANU

din indurarea lui Dumnedieu episcopu diecesanu alu Aradului, Oradii-mari, lenopolei si alu Halmagiului, precum si alu partiloru adnesate din Banatulu-Timisianu.

Iubitului cleru si poporu, si iubitiloru deputati ai sinodului nostru eparchialu: daru si mila dela Dumnedieu Tatalu si Domnulu nostru Isus Christosu!

In sensulu §§-loru 89 si 90 din Statutulu organicu convocàmu Sinodulu nostru eparchialu ordinaru alu diecesei Aradului, la biseric'a nòstra catedrala de aici, pe Duminec'a Tomei, adeca pe 20 Aprilie vechiu a. c. la 9 òre diminétia, in care di dupa seversirea serviciului divinu, va urmá deschiderea sinodului in sal'a Seminarului diecesanu.

Dupa cari invitandu pre toti domnii deputati la siedintiele sinodali, si impartasindu tuturoru binecventarea nòstra archierésca, am remasu

Alu tuturoru

Aradu, in 6. Aprile 1886.

de totu binele voitoriu :

Ioanu Metianu, m. p.

Episcopulu Aradului.

In diu'a Invierii Domnului.

In marea de valuri, ce ne impresóra, intre multimea necazuriloru, cari dilnicu ne urmarescu, intre grijile vietii, ce ne inconjóra, si ne consuma cele mai multe din puterile nòstre, este fara indoie la unu feliu de balsamu recoritoriu, bucuri'a crestinésca ce ni-o inspira, diu'a cea mare, diu'a Invierii Domnului pre carea o serbàmu astadi.

Ne-am deprinsu, de cand eram in cas'a parintésca, a-ne bucurá in acésta di, pentruca este diu'a eea mai mare din anu, „diu'a, pre carea o-au facut'o Domnulu, se-ne bucuràmu, si se ne veselimu intrens'a.“

Anu de anu ne impartesimu de acésta crestinésca bucuria. Anu de anu serbàmu in acésta di triumfulu abnegatiunei, biruinti'a luminei asupra intunerecului si nemarginit'a indurare a lui Ddieu, aretata intr'unu

modu atât de veditu in rescumperarea neamului omenescu prin mórtea pre cruce a fiului seu.

Se pare inse, ca precum tóte in lume sunt nu mai de o scurta durata: tocm'a asia de scurta ne este si bucuri'a, ce ni-o inspira acésta santa serbatóre. Ea vine, si se trece; si abia dupa câteva momente ne gasimu de nou acolo, unde eram mai nainte: in mediloculu grijiloru si necazuriloru vietii.

Òre ce se fa?

Cum de minunea minuniloru, opulu celu mai mare, ce s'a vediutu, de cand este lumea, — lasa atât de putiene impressiuni in inimile nòstre?

Lume nefericita!

Asia este, bagu seama, facutu omulu, se-le privésca pre cele mai multe, daca nu pre tóte, câte se intempla, din unu punctu de vedere pré ingustu, daca nu chiar sinistru; si astfelu multe evenimente mari trecu, si se ducu pre dinaintea ochiloru lui, fara cá se-le véda, seau fara cá se-le véda bine, si in chipulu acest'a acte si evenimente mari se ducu, si nu lasa in inim'a lui impressiunea, ce ar trebui se-i remana intre alte conditiuni.

Taina mare, taina ascunsa si nepriceputa este ochiului omenescu actulu celu mare alu mortii si alu Invierii Domnului!

Nu este in stare acestu ochiu singuru de sene se petrunda in acésta mare taina; si in diu'a serbàrii, in diu'a bucuriei, rece remane omulu, carele tóta na-dejdea si intieptiunea sa o baséza numai cât ajunge orizontulu, preste carele se póte estinde acestu ochiu.

Serbéza si omulu acest'a diu'a Invierii, pentruca asia este datin'a, si asia vede si pre alti facendu. Merge si densulu la bisericu, pentruca astfelu s'a deprinsu din copilaria, aude aici cantarile cele edificatòrie, dar inzadar „sentirile nu-i sunt curatite, pentru cá se véda pre Christosu strelucindu cu luminat'a lumina a Invierii.“

„Mas'a este gatita, ospetiulu este pentru toti,“ dar densulu haina nu are, cá se póta participá la bucuri'a cea mare a prasniciului.

Tóta serbarea este si remane pentru densulu unu actu fara de nici o valóre, fara de nici o urmare in cele ale moralitatii si ale puterii lui de viétia.

Cu totulu altcum vede ochiulu armatu cu arm'a credintiei. Omulu, carele posede acestu ochiu, luminatu cu lumin'a credintiei, vede in acésta *serbatóre*, cum Mantuitorulu supunendu natur'a s'a cea omenésca naturei sale dumnedieesci primesce palme si scupiri sudalme si batái, Elu, Imperatulu ceriului si alu pamentului primesce cunun'a de spini dela omu, faptur'a sa, pre carea o póte ferici, si o póte nimicéi intr'unu momentu prin leghiónele sale de ingeri, séu numai cu cuventulu, — Elu Imperatulu maririi se supune chinuriloru crucii — pentrucá se indeplinésca opulu celu mare, pentru carele a venitu pre pamentu, opulu mantuirei si rescumperarii neamului omenescu.

Omulu luminatu cu lumin'a credintiei vede pre Christosu inviandu din mormentu cu puterea sa cá unu Ddiu, aude pre ingeri dicendu mueriloru mirosonitie : „s'au sculatu nu este aicea, mergeti, si vestiti apostoliloru ;“ si in inviiarea Domnului vede : „trecerea nóstra din mórte la viétia si de pre pamentu la ceriu.“

Omulu, luminatu cu lumin'a credintiei, vede in actulu Invierii Domnului biruinti'a luminei incontra intunerecului, si aude indurarea dumnedieésca dicendu-i sè se lapede de omulu celu vechiu, si sè se imbrace in acésta haina a luminei, cá cu ajutoriulu acestei lumini ceresci, cu ajutoriulu lui Dumnedieu, se-si póta eluptá fericierea vremelnica si vecinica.

Infine omulu, luminatu cu lumin'a credintiei gusta astadi din més'a cea cerésca si din darurile, ce sunt reversate preste dens'a intru prisosintia ; si astfeliu adapatu „cu beutura noua, nu din pétra stérpa, ci din Christosu, isvoritoriulu nestrictiunii“ si nutritu cu panaa credintiei, a iubirei si a sperantiei si-continua cu sporiu calea catra scopulu supremu alu vietii.

Pentru unu astfeliu de omu diu'a Invierii si preste totu dilele de serbatóre, sunt dile de adeverata mangaiare crestinésca si de adeverata recreatiune spiritala.

* * *

Este deplin mangaiatu si cuprinsu de o fericiere statornica omulu, carele luminatu cu lumin'a credintiei cuprinde in sufletulu si inim'a s'a tainele cele adenci si nepetrunse ale religiunei, si carele armatu cu acésta arma se póte impartesi de darurile si bunatatile cele multe, ce dilnicu le revérsa Domnulu asupra nóstra.

Si Dómne, multa trebuintia avem toti de acésta mangaiare crestinésca, si de câte o particica barem din acea ce numimu fericiere constanta !

Ne place la toti binele, dar nu avem abnegatiunea, cá se ne placa a-ne insusí medilócele, cari con-ducu la bine.

Dilnicu ne plangemu, ca suntem slabi, ca suntem seraci ; dar éراسi dilnicu uitámu : „ca in seraci

bogatu este Domnulu, si in cei slabi este bratiu-tare.“

„Diu'a Invierii este astadi, si toti ne vom bucurá, incát suntem capaci si pregatiti pentru acésta bucuria *crestinésca* ; dar óre la câtii dintre noi voru remané intiparite in inima pentrucá sè se póta preface in fapte cuvintele : „Diu'a Inviiării este, si se ne luminámu cu prasnuirea, si unii pre altii se ne imbratisámu, si se dicem fratiloru si celoru ce ne urescu pre noi, se iertámu tóte pentru inviare“ etc !

Si naturalu este, ca daca aceste sublime cuvinte si altele asemenea lor nu voru aflá locu in inimile nóstre, ér insemnatatea cea mare a Inviiării nu va sadí si respective nu va intari in noi totu mai multu si mai multu credinti'a in divinitatea Celui ce a inviatu : atunci tóta serbatórea va remané pentru noi fara nici o valóre. Dupa doue, seau trei dile de odichna, si póteca chiar de vre o petrecere, carea mai multu consuma, decát ne restabilesce puterile — ne vom reluí ocupatiunile, si vom incepe de nou acelu modu de viétia pre carele l'am avutu inainte de serbatóre si dupa densulu naturalminte ne voru impresurá de nou aceleasi necazuri, cari ne impresurau inainte de serbatórea Inviiării.

* * *

Ei bine, am disu mai de multe ori, si o repetimu si de asta data, ca noi romanii, preoti si mireni, invetiati si neinvetiati, cu totii suntem satui de necazuri. Ni-s'au suitu necazurile, precum se dice, pana la gátu ; dar cand ne uitámu la cele ce se petrecu, i-vine omului se créda, ca ne lipsesce la multi increderea in noi, increderea in puterile nóstre, si mai cu seama increderea in institutiunile nóstre de cultura, menite a ne ridicá la loculu si positiunea, ce ne compete.

Si óre ce ne lipsesce ?

Nimenea nu scie a-si dá seama despre acést'a, si toti cari respundu la acésta intrebare si-permitu feliu de feliu observári si combinatiuni. Noi credemu inse ca cestiunea cu cartea càtiloru, cu sant'a scriptura a mana, este fórte usioru de resolutu.

Necajiti cum suntem ne trebuiescu multe, dar „tóte ni-se voru adaoge noue,“ daca ne vom insusí acea credintia barem cât unu firu de musdariu, cu carea se potem porunci muntiloru sè se scobóre, si sè se arunce in mare.

Ne trebue mai multa credintia, mai multa religiune. Si cand ne vom fi insusitu noue, si vom fi intiparitu si in inim'a prunciloru nostri acésta mai multa credintia, acésta mai multa religiune : atunci de odata cu crescerea credintiei in Dumnedieu, va cresce in inimile nóstre si credinti'a in noi insine ; si atát acést'a, cât si mai cu seama cea dantaiu (credinti'a in Ddiu) ne va insufletí si otielí spre fapte, prin cari vom dá dovedi la lume, ca puternica este biserica nóstra, si puternicu este printrens'a neamulu romanescu.

Veniti deci astadi cu totii la més'a Domnului, se ne insusimu acésta credintia, si salutandu-ne cu vecinicele cuvinte ale crestinitatii: „Christos a in-viiatu“ se ne desbracam de „omulu celu vechiu, si se ne imbracam in omulu celu nou,“ in omulu luminatu cu lumin'a credintiei, — cá astfelii tóte se-le putem vedé in adeverat'a loru colóre, si tóte se-le facemu intru inaintarea binelui si fericirei nóstre si a neamului nostru romanescu si intru prémarirea numelui Celui Pré Inaltu.

Despre industria in genere si despre industria de casa in specialu.

(Disertatiune ténuta de Georgiu Purcariu in sal'a seminarului diecesanu din Aradu in 23 Martie 1886.)

(Continuare si fine.)

Unu altu esemплу este cá, inzadaru s'ar pune cineva cu capitalu si zelu de a construa in unu orasiu mare o frabica de óle de pamentu, pentru ca, deoparte ólele de pamentu nu se folosescu in asia mesura de candu suntu de feru si metalu, ér de alta parte fiindu in orasiu traiulu mai scumpu, pamentulu mai scumpu, nu póte tiené concurentia cu altii. Din contra vediendu unu butariu o comuna mare in stare buna, unde se produce vinu si rachiulu multu, bine a facutu cand s'a asiezzatu acolo, cáci de si incontinuu nu va avé lucru de butariu, inse póte lucrá pentru piatiulu orasiului din apropiere si alte lucruri chiar economice, gradinaritu etc. Esemplu aceste se explica asia cá, deoparte este a-se cautá ca obiectele producande óre potu-si capata cumperatoriu, ér de alta parte a cautu la valórea lucrului, adeca la spesele de producere, notandu bine, cá intre aceste — la industrii — cele ale traiului sunt mai mari, óre aceste in ce proportie stau cu pretiulu sperativu a obiecteloru, cáci stiutu este ca vietuirea in orasiu e cu multu mai scumpa decát pe sate si orasie, deacea obiectele produse in provintia mai usioru potu concurá cu cele produse in orasie, ér cele produse in orasiu in privinti'a pretiului nu se potu vinde asia lesne ca cele produse in provintia.

Insemnatatea industriei voidu a o lamurí cu esemple, trebuie se ne indreptamu privirile asupra stateloru si natiuneloru cari eminentemente se ocupa cu industri'a, si aceste punendu-le in comparatiune cu statele si natiunile, la cari industri'a nu se cultivéza, séu nu se exerciéza, vom vedea evidentu si claru, ca statele industriale sunt in flóre ér cele neindustriale vegetéza numai. Si nici ca póte fi altcum, cáci unde activitatea omenésca prin lucrare sporesce capitalulu, acést'a si-are interesele sale ca resurse pentru vietuirea fericita, buna, regulata si omenósca, ér unde neactivitatea tiene in letargie puterile spirituale si corporale omenesci, acolo capitalulu nu cresce, nu se sporesce, si asia viéti'a omului e lipsita, espusa suferintieloru si neomenósca nomadica. Ba chiar presupunandu economi'a séu industri'a de casa primitiva si

órecare gradu de desvoltare in sciintie ect. fara industrie adeverata, in poporulu si statulu atare, trebuie se se simta o golatate órecare, unu locu neocupatu, lipseste trunchiulu trupului, avendu numai membrele si capulu fara trunchiu.

Se intréba prin ce au ajunsu Angli'a de ocupa loculu primu intre tóte statele lumei? prin ce au ajunsu a-si supune atátea neamuri si semintii? cáci cucerirea cu arm'a, cu rafinari'a mintii si chiar cu folosirea tuturor insusirilor rele ce ómenii le potu avea, nu se póte sustienea stepanirea acést'a decát timpu scurtu. Pentru timpu lungu nu este alta putere de a supematizá popóra, decát superioritatea in cultura si la cestiunea nóstra, superioritatea in industria — presupunandu ca acést'a e reala, e morala — cáci pana ce ómenii vor avea lipse si pana ce aceste lipse numai din averile materiale se vor potea acoperi, pana atunci numai celu superioru in castigarea si posesiunea celoru materiale si adeca celu superioru in virtutea omenésca si materi'a de a traí, póte se supuna interesele altor'a intereseloru sale, séu mai bine disu necsului de convietuire a celui slabu cu a celui tare, numai aceste i potu fi prob'a si tóte aceste numai pe o basa de multe ori ascunsa, inse totdeuna sub intielegátóre, adeca pe bas'a intereseloru comune si de o potrivita.

Acést'a e fórte invederatu, pentruca cine ar potea mai bine platí popóreloru din Asia atátea si atátea produse brute: auru, argintu, petri scumpe, feru, arama, lana, lemne, pei, bumbacu etc. decát Angli'a? séu cine ar potea intrebuintiá aceste tóte mai bine decát Angli'a, a carei industrie e la culme. Dupa Angli'a Franci'a si Germani'a, cari in acestu rendu si rangulu au si plecatu in Asia pe la popórele fara industria, dicendu-le dati-ve pe man'a nóstra, cáci facendu acést'a siguru ve-ti fi mai fericiti. Si prin ce le va ferici? Respunsulu la acést'a este: prin industria! care produce si perfectionéza, prin miliónele de mani omenesci cari in Angli'a, Franci'a si Germani'a stau gata la lucru, se li-se aduca materiile brute, cari in lumea nomada in Asia si alte tieri stau fara folosu. Ér daca poporulu Anglesu, Francesu si Germanu castiga in acestu materialu, nu e castigulu ca lu-capeta gratis séu in daru, ci pentruca prin prelucrarea lui i redica valórea la 100 de ori atát'a.

Statistic'a cá sciintia ajutatóre industriei, aréta ca, in Angli'a se lucrá la anu lana in valóre de circ'a 90 milióne floreni v. a., ér pretiulu marfei gatite din aceste 90 milióne floreni este 150 milióne floreni. Mai departe Angli'a impórta bumbacu crudu séu brutu anualu de circ'a 20 milióne floreni v. a. si espórta anualu marfa de bumbacu circ'a 105 milióne, din cari lucrulu singuru se pretiuieste la 35 milióne. In Newcastle lucrá la scóterea, a 1¹/₂ milionu tone carbuni circ'a 80 mii ómeni, cari capeta la di plata circ'a 1 fl. si asia lucru e la anu 14⁴/₁₀ milióne floreni.

Ce invetiatura scótemu din aceste? acea ca Angli'a preface anualu din lucru lanei si a bumbacului

95 milioane capitalu, din a carui venitu se presupune ca $\frac{9}{10}$ servesece pentru traiulu lucratoriloru si s'ar crutiá numai $\frac{1}{10}$ totusi remane capitalisatu $9\frac{1}{2}$ milioane la anu, ce in 10 ani face 95 milioane ér in 100 ani 950 fl. ce ajunge cu o tíára mica intréga.

Totu asia orastulu Worcester castiga anualu 35 milioane, orasiulu Newcastle $14\frac{4}{10}$ milioane.

Daca cineva ar reflectá ca dá! Ungari'a d. e. inca póte aretá inca si mai mari venite, din vinderea de bucate, gráu etc., i-se respunde: asia este, inse la cultivarea pamentului trebue capitalu mare, considerabilu capitalu dar obiectulu nostru, fiindu acea ocupatiune omenésca unde fara a posiede capitalu materialu — prin inlocuirea lui prin lucru adeca prin industrie a produce; este vorb'a, cum milioanele de lucratori industriési prin lucru potu inlocuí capitalulu materialu d. e. pamentulu fructiferu, si potu si fara a traí tocmai asia de bine séu dóra mai bine decât in Ungari'a cu capitalulu materialu: pamentu, vite si cele trebuintióse agronomiei.

La acestu locu se insémna ca Ungari'a esportéza anualu produse si marfa in Austri'a de circ'a 263 milioane floreni v. a. din contra impórta din Austri'a de circ'a 344 milioane fl., ér pe cand in celelalte espórta de 92 milioane si impórta de 86 milioane, resulta ca anualu cu circ'a 75 milioane se impórta mai multu decât esportulu si asia s'ar potea dice ca Ungari'a solvesce anualu lucruri straine 75 milioane, cari in alte tieri se prefacu in capitalu, ér la noi scade din capitalu.

Soiulu industriei scrutandu-lu, se aréta o diferentia intre industri'a anglesa, francesa si germana. Cand vorbesci despre industri'a anglesa, ti-vine a vedea totdeuna ceva masivu trebuintiosu, ér la cea francesa cugetandu cauti a aflá ceva frumosu si esteticu, ér industri'a germana o socotesci de ceva lucru rar, ceva deosebitu. Mai deaprópe pasindu s'ar putea dice ca industri'a anglesa este trebuintia, cea francesa comoditatea omului, ér cea germana este industri'a sciintiei.

Cine este cumperatoriulu séu consumatorii industriei in genere? La articulele de rendu se scie, ca e intrég'a omenime culta, pricepu partea care se bucura de conditiunile prime ale civilizatiunei, ér industri'a de moda de luxu si a sciintiei o sustienu acei'a, cari se bucura de averi materiale in suprafluintia, adeca asia dicendu boerimea, prelatii si acele persóne rare, cari pe bas'a insusireloru apartienatórie persónei ce forméza avere spirituala-intelectuala, talentu, geniu si sciintie inalte, frumsetia, desteritate ori deosebite daruri in cantare in arte etc. isi castiga averi materiale in abundantia, pentruca acesti'a locuescu in edificiele cele mai frumóse si pompóse, ei au mobilele cele mai frumóse si elegante, se imbraca in hainele cele mai bune si mai frumóse si in fiine acesti'a escitéza gustulu de industrie.

In Parisu Londr'a si alte orasie bogate nu e

raru ca pentru legatur'a unei càrti capota compactorulu 200—300 fl. pentru unu vestmintu femeescu se solvesce adeseozi 1—10 mii fl. si mai multu, ér concizióndu mobiliarulu din casa si esterne a unui fruntasiasu de mijlocu parisianu acel'a se pretiuesce pe putien disu $\frac{1}{4}$ miliónu fl.

Spre mare ajutorare a industriei este statulu cá atare cu tóte institutiunile sale, armat'a, càile pe uscatu si apa, drumurile ferate si navigatiunea, edificiele publice cu apartienentiele loru tóte sunt propt'a industriei.

Statulu cá atare inse prin unele mesuri si dispositiuni póte dá avansu puternicu industriei sale. Dintre aceste este vam'a. Prin impunerea de vama industriei straine in favórea industriei proprie, prin esoperarea trecerei libere séu pe langa tacese vamale mici a obiectelor proprii in alte state, potestatea guvernatóre póte duce la fericire industri'a sa. Dar si detorintie are statulu cá atare, a se ingriji de scoli si milócele invetiamentului industrialu, càci prin acést'a se ajuta intregu statulu, sciutu fiindu ca acelu statu si acelu poporu, la care infloresce industri'a, in genere sunt cele mai fericite. Au trecutu timpulu cuceririi cu arm'a in mana, astadi prin lucru si virtute prin sciintie si industrie se sustienu si intarescu popórele statele si orasiele. Dintre tóte statele Europei, Romani'a a aretatu in ultimulu dieceniu mai eclatantu, ca pricepe cât de ponderóse sunt motivele industriei, pentruca din resputeri s'a pusu la redicarea industriei dicendu: si asia m'am intardiatu, dar me trudescu a-mi corege erórea nainte de a bate or'a a 12.

Industri'a de casa este in putiene cuvinte disu, totu acea ce e industria in genere luat, numai ca la industri'a de casa nu se conditionéza o activitate continua, ci se marginesce la trebuintiele din unu cercu mai restrensu, mai multu pentru folosinti'a propria. —

Industri'a de casa desi presupune insusirea maestriei, nu este restrensa la observarea órecarei modalitáti, ci se eserciéza intre cerculu trebuintieloru casnice si mai multu la agronomi séu plugari si pentru trebuintiele insusi a maestriloru industriási d. e. tiesutulu panzei lu-póte face plugariulu si maestrulu pentru sine, asia unele imbracaminte: sumanu, cojocu, ca-ciula, bunda, opinci le potu face insusi.

Sunt apoi maestrii mai usióre, cari si din iscusinti'a propria, din vedere inca se potu invetiá d. e. facerea uneloru masini de lemn: rasnitia, móra, resboiu etc., unele unelte séu scule de lemn, plugu, caru, furca, grebla etc., apoi zidiri mai mici, case de locuintie, staulu, siopru etc. precum unele maestrii mai usióre d. e. olaritul, dubelaritul, covacitul primitivu si altele.

Aceste tóte precum am disu in genere despre industrie, sunt fórte de recomandatu — pentruca prin lucrulu propriu omulu si-aduna capitalu, nefiind silitu a-si dá din averea materiala in schimbu pentru

aceste trebuințe neincunjuratu de lipsa. Bá si-are si industri'a de casa darurile sale morale — spirituale, pentruca lu-face pe omu cugetatoru, atentu la puterea si destinatiunea sa.

Unu folosu materialu este ca pentru eserciarea industriei de casa se folosese de comunu materi'a bruta din apropierea omului, avendu ocaziune acésta a o alege, pentru a produce lucruri durabile si perfecte. De câte ori se aude dicendu „nu-i mai buna decât panz'a noastră“ de ce? pentruca e facuta din materie buna si tiesuta cu paza. Asia e si la edificii facute de noi, fiindca se alegu lemnele si materialulu celu mai bunu, se face cu incetulu si cu paza mare, de acea sunt si mai durabile.

Precum fatia de industrie in genere asia si fatia de industri'a de casa guvernele stateloru, prin unele dispusetiuni ajutatóre si incurajatóre — prin scóle, espositiuni si premiari etc. — trebue se promoveze industri'a de casa. Unele din aceste ramuri ale industriei casnice inse nu se bucura de partinire si din consideratiuni ca se eserciéza in cercu largu si se folosescu de piatie alaturea cu industri'a regulata, se supunu óreacaroru restringeri de o parte pentru a le supune unoru tacse si contributii, ér de alta parte pentru a favorisá industriei regulate, acésta restringere inse, se face mai multu pentru tacsare de contributiune.

Cu tóte aceste o multime se usuéza liberu si cu mari folóse. Dintre aceste cele eserciate de femei sunt mai usuate d. e. tiesutul din canepa, inu si lana — ca productu propriu — apoi din bumbacu si alte materii cumparate.

Cu parere de reu inse, se obsérva ca in timpulu din urma, industri'a straina incepe a cuceri la noi industri'a casnica, atât de folositóre, mai vertos pentruca acést'a se face pe o cale nerationala.

La noi in patrie, bumbaculu incepe a scóte din folosintia canep'a si lan'a prin acea ca panuri gat'a pentru diferite trebuințe se aducu din strainatate póte mai eftinu, dar mai rele si fara folosu si se inlocuescu pentru panza buna de canepa, pentru panura buna de lana, tóte aceste in detrimentulu industriei casnice, de si tieseturile de canepa si lana si-au preferinti'a loru care nu se póte disputá. Dar de si se inlocuescu cu altele, nu póte durá numai pana la castigarea convingerei despre adeveru, càci lan'a nu póte fi inlocuita cu bumbacu pentru calitátile ei in folosintia, precum in timpulu din urma chiar unu invetiatu germanu ne-a lamuritu pe neasteptate. Prof. Dr. Jäger care in interesulu industriei de lana a umblatu mai multe orasie, facendu prin prelegeri publice atentu la preferinti'a vestminteloru de lana fatia de cele de bumbacu si chiar de canepa, ceace industri'a de casa a trebuitu se salute cu bucurie, càci in sirulu poporulu a fost deja intratu in folosintia hainele de bumbacu pe conta celor din vechime, bune de lana si canepa din productu propriu.

Tocmai asia seducere se obsérva la obiectele casnice de lemnu, pe cand din vechime la poporu se folosea lingura, blidu, trocu, siustariu, si altele de lemnu, astadi cele mai multe se inlocuescu cu obiecte de feru, plou si alte metale, desi in man'a poporulu aceste nu sunt asia de bune si nu se folosescu rationalu nici sunt productulu loru. Scím bine ca obiectele de metalu: feru, arama, zincu, plumbu, in coatingere cu otietu si acréla producu órecare inveninare desi in mesura mica totusi stricatiósa, pana ce lemnulu e feritu de acést'a.

Industri'a de casa in partea sa ponderósa se recomanda mai alesu locuitoriloru unde adeverata industrie nu este in inflorire si populati'a nu e désa, càci eserciarea unei maestrui ce nu o posiede cineva perfectu pe cont'a altei'a care este a sa propria — din motivulu sporiului in lucru si din consideratiunea perfectiunei obiecteloru prelucrate nu se recomanda. In deosebi inse se recomanda agronomiloru — plugariloru, incát au trebuințe de ea, mai alesu in timpulu de érna cand economi'a de campu nu-i ocupa, ér femeiloru cari chiar vrendu, unele lucruri grele nu le potu seversí, alegandu-si inse din ramurile industriei de casa unele acomodate siesi, producu rezultate imbucuratóre si contribue multu la castigarea celor de lipsa pentru sine si familia, dar mai alesu pentru pregatirea de a intempiná eventualu starea, cand femei'a remane fara sotiu si familia séu si fara alta avere, atunci si-afia mantuirea in aceste maestrui, cari eserciandu-le, prin prefacerea lucrului seu in unu modestu capitalu, va potea a se ajutá din interesele acestui'a, contribuindu prin acést'a la emanciparea multu iubita, la ce basa numai acésta si atari potu fi.

In fine emanciparea unui poporu, din care se urmeze o bunastare generale, desi din imprejurári indirecte si neaternatóre de elu, póte urmá, si in acestu casu positi'a favoritóre castigata se ascrie eventualitátii, — emanciparea din puterile proprii, ce si-guru ca dovedesce o vitalitate carea toti au a o respectá, numai prin industrie infloritóre se póte ajunge.

Si fiindu la noi in patria in deosebi economi'a rurala, ca un'a maestrui in usuare preponderanta, incheiu cu acea: pentru scopulu castigarei celor materiale si cu ajutoriulu acestor'a a bunastarii generale, prin activitate intensiva se staruimu din tóte puterile si se conlucrámu fara intardiare 1) la desvoltarea economiei rurale si ramurile ei 2) la introducerea in industria producatóre si 3) la insusirea si eserciarea industriei perfectionatóre, càci altcum secolulu a XX-lea in care intrámu ne va mesurá pentru negliginti'a noastră o atare pedépsa, ce va fi egala cu nimicirea, dar inca nui tardiu, sórtea si destinulu omulu si poporulu singuru si-lu croesce, sórtea nu póte pófti perirea celui bravu, la lucru dar cu totii!

Din reportulu

estradata de catra directiunea institutului de creditu si de economii „Albina“ din Sibiiu despre a treisprediceca adunare generala ordinara, tiena la Sibiiu in 20. martie a. c. estragemu urmatorele:

Adunarea generala:

- a) iea spre placuta sciintia raportulu anualu alu directiunei, ér durerei sale pentru perderea decedatului fost directoru V. Romanu da expresiune prin sculare;
- b) apróba bilantiulu incheiatu la 31 Decemvre 1885;
- c) da absolutoriu Directiunei institutului de gestiunea sa pe anulu trecut, esprimandu-i multiamita;
- d) Primesce propunerile Directiunei pentru distribuirea profitulu de 44.312 fl. 31 cr. in sensulu §-lui 62 din statute si ficséza dividend'a anului 1885 cu 10%, prin urmare cuponulu dela actiunile institutului se va rescumperá la 1 Iuliu 1886 cu 10 fl.;
- e) Sum'a de 1172 fl. 48 cr. rezultata din bilantiu in sensulu §-lui 62 lit. e), din statute, pentru scopuri de binefacere se distribue cum urméza:
  1. Fondului „Asociatiunei transilvare“ pentru scol'a de fete cu internatu 500 fl. — cr.
  2. Reuniunei romane de cantari in Sibiiu . . . . . 50 fl. — cr.
  3. Reuniunei pompierilor din Sibiiu . . . . . 25 fl. — cr.
  4. Reuniunei pentru infrumsetiarea Sibiiului . . . . . 25 fl. — cr.
  5. Reuniunei romane de gimnastica si cantari, Brasiovu . . . . . 100 fl. — cr.
  6. Reuniunei pompierilor in Brasiovu . . . . . 50 fl. — cr.
  7. Asociatiunei pentru ingrijirea sodalilor si invetiaceilor romani in Brasiovu . . . . . 50 fl. — cr.
  8. Alumneului din Timisiór'a . . . . . 100 fl. — cr.
  9. Fond. studentilor miseri in Blasiu . . . . . 72 fl. 48 cr.
  10. Fondatiunei de pane „Zsig'a“ in Beinsiu . . . . . 100 fl. — cr.
  11. Reuniunei femeilor romane din Abradu . . . . . 50 fl. — cr.
  12. Reuniunei femeilor rom. din Arad . . . . . 50 fl. — cr.
- f) Pretiulu marceloru de presentia pentru anulu 1886 se ficséza cu patru floreni.
- g) Veduvei fostulu directoru esecutivu Visarion Romanu i-se acórdá o pensiuu anualá de 1200 fl. pana cand va purtá numele decedatului seu barbatu, — ér orfaniloru lui cá ajutoriu de educatiune câte 100 fl. la anu de persóna, pana cand si-voru terminá studiile resp. pana cand voru deveni maioreni — din averea institutului, in contulu speseloru.
- h) In consiliulu de directiune se realegu dni Ioan Popescu profesorulu seminarialu si Dr. Aureliu Maniu notariu publicu reg. in Oraviti'a; — ér in loculu celoru doi cari au abdisu dela adunarea generala din anulu trecut incóce, se alegu dni Const. Popazu comerciantu in Brasiovu, alu carui mandatu va durá pana la anulu 1888, si dlu Petru Nemesiu notariu publicu reg. in Brasiovu, alu carui mandatu va durá pana la anulu 1889.

Cu aceste adunarea se incheia.

D i v e r s e.

* **Consistoriulu eparchialu aradanu** este conchiamatu prin Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu Ioan Metianu in siedintia plenaria pre Vineri in 18/30 Aprile a. c. la 10 óre inainte de amédi. Obiectele ce se voru pertractá cu acésta ocaziune sunt: censurarea si incheierea

agendelu consistoriali, ce privoscu sinodulu eparchialu, convocatu pre Duminec'a Tomei, si eventualu pentru resolvirea si altoru obiecte.

* **Serata literara musicala.** Se va arangia in sal'a seminariala din partea institutului teologicu-pedagogicu la duminec'a Tomii d. m. la 5 óre din incidintele predarii oficióse a nou infintiatulu seminariu, cu unu program fórté variatu.

* **Se conchiama** adunarea generala a invetiatoriloru romani ort. din dieces'a Aradului, pre Joi dupa S. Pasci, 17/29. Aprile a. c. la institulu teol. pedag. cu inceperea la 9 óre demineti'a. Arad, 5/17. Aprile 1886. Presiedinti'a.

* **Adunarea generala a fondulu preotiescu aradanu**, este conchiamata prin Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu pre Sambata in septeman'a luminata la 9 óre inainte de amédi in sal'a consistoriala.

Chirotoniri. In timpulu din urma s'au chirotonitu intru presviteri prin Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu diecesanu Ioan Metianu urmatorii clerici absoluti: Nicolau Crisimariu pentru parochi'a vacanta din Cladov'a in tractulu protopresviteralu alu Belintiului; Victor Popovicu pentru parochi'a vacanta din Ciab'a in tractulu protopresviteralu alu Chisineului; Ioan Sieredanu pentru parochi'a Susani-Nadalbesti; Nicolau Florea pentru parochi'a Tiulesci in tractulu protopresviteralu alu Halmagiului si Petru Ves'a pentru parochi'a vacanta din Rosii'a.

Felicitámu pre noii frati in Christos si impreuna slujitori la altariulu Domnului, si le dorimu celu mai bunu succesu in frumós'a cariera, pre carea, au intratu!

* **Plugarii romani din Arad** au donatu pre seam'a santei biserici catedrale de aici unu candelabru in valóre de 200 fl. v. a. Acestu candelabru s'a santitu Duminec'a trecuta prin Pré Santi'a S'a, parintele Episcopu diecesanu, si s'a predatu destinatiunii. Cand luámu notitia, despre acestu faptu frumosu, de pietate crestinésca, nu potem intrelasá a esprime in numele bisericeii multiemita confratiloru plugari, si a rugá pre Ddieu, cá se-le resplátesca insutitu si inmiitu denariulu depusu pre altariulu Domnului.

* **O nópte in Granad'a**, o frumósá, dar grea opera s'a datu in doue seri de catra reuniunea romana de cantari din Sibiiu in sal'a teatrului orasienescu de acolo — sub conducerea dlui profesorulu Georgiu Dim'a si cu concursulu dlui profesorulu de cantari Nicolau Popovicu din Caransebesiu. Teatrulu a fost in ambe serile indesuitu de unu publicu alesu. A dóu'a representatiune s'a datu in favorulu scoléi romane de fetitie, ce se va infintia in Sibiiu si in favorulu reuniunei de infrumsetiare din Locu. Ambele representatiuni au reusitu fórté bine. Dn'a Crisianu a primitu doue buchete de flori, ér dlu N. Poporicu o cununa de lauri dela membri reuniunei de cantari, precum si unu buchetu de flori. Conducetoriulu reuniunei, dlu profesorulu Georgiu Dim'a a primitu o frumósá cununa de lauri daruita de romanii din Sibiiu.

* **Alegeri supletorie** de deputati pentru sinodulu eparchialu aradanu. Fiendu in patru cercuri electorale mirenesci din eparchia câte unu locu de deputatu vacantu s'au alesu urmatorii domni de deputati sinodali, si anume: in cerculu Siriei dlu *Demetriu Bonciu*; in cerculu Chisineului dlu *Mircea V. Stanescu*; in cerculu Ienopolei dlu *Iosif Botto* si in cerculu Vingei dlu *Veniamin Martini*.

* **Maiestatea S'a Regele nostru** era se fia espusu dilele trecute unei mari nenorociri. In 11. Aprile a. c. nópteá pre la 2 óre trenulu curieru, cu carele s'a in-

torsu Maiestatea S'a dela München la Vien'a a fost silitu se-se opréscă in arm'a unui semnalu de alarma. Se întem- plase adeca ca la trenulu de persóne, ce trecusa pre acolo mai nainte s'a ruptu o osia, si s'au misicatu sinele din locu. Prin signalulu datu inse ciocnita s'a inlaturatu.

* *Nepotii M. S. Regelui Romaniei*, precum cetimu in „Resboiulu,” dintre cari unulu este consideratu cá moscenitoriulu presuntivu alu tronului voru fi adusi in Romani'a, spre a-si face educati'a militara in armat'a romana. —

* *Denumire.* Dlu Paul Tulcanu, fostu vicenotariu la judecatori'a regia cercuala din Siri'a este denumitu de notariu la tribunalulu regiu din Arad. Felicitamu pre dlu Tulcanu, si-i dorimu, cá in curend se-lu potém felicitá cá jude.

* *Multiamita publica.* Subscrisii membrii a comitetulu parochialu gr. or. din comun'a Paniov'a, in numele comitetulu si a întregii comuni, aducem pe calea publicitatii cea mai sincera multiamita Ilustrulu Domnu Ioan A. Christomano proprietariu mare pentru multele binefaceri, dintre care aducem la cunoscenti'a onoratalu publicu numai unele si adeca: la anulu 1879 ne-au donatu pentru zidirea scólei tóte lemnele recerute, ér pentru lucrulu maestriloru ne-au imprumutatu fara per- cente o suma de 878 fl. scrisu optu sute sieptedieci si optu de floreni v. a. care suma comun'a pana cu finea an- ului trecut u i-au rentors'o in rate anuali, fara ca se fie semtitu sarcin'a speseloru zidirei scólei. Intre altele in an- ulu acest'a vediendu Ilustrulu Domnu cumca pentru a- coperirea turnulu si a s. biserici, comitetulu parochialu e constrensu a abdice detorasiloru s. biserici capitalele imprumutate, in a carui urmare multi dintre locuitori ar fi fost constrensi a vinde din vite care si asia au decadiutu in pretiu, si pentru a incugiurá asia ceva Ilustrulu Domnu cá unu parinte adevératu s'au induratu pré gratiosu a im- prumutá comun'a bisericesca respective sant'a biserica cu banii ce se voru recere fara percente, ér comitetulu pa- rochialu se-i reintórca din capitalulu s. biserici in rate nehotarite in mai multi ani dupa putintia. Deci prin ast- feliu de fapta marinimósa Ilustrulu Domnu au facutu multu bine precum pentru locuitorii cari datoréza s. bi- serici, asia si pentru sant'a biserica. Fie dar ca senatatea si puterea Ilustrulu Domnu se progreeze ca florile pri- mavarii, ér bucuri'a dileloru si anii vietii se se inmultéscă spre a potea repetii binefacerile. Ceriulu apoi se-i incoro- neze binefacereli cu lauri de bucurie.

In fine rogamu pe atotpotintele Dumnedieu se sus- tiena intrég'a familia de Christomano spre bucuri'a nóstra. In conumele comitetulu parochialu: *Titus Popescu*, do- cente si not. com. *Ioan Lugosianu*, jude comunalu si mem- bru com. par. *Avram Brusnicanu*, membru com. par. *Petru Godianu*, cassariu comit. si epitropu.

* „*Scóla si famili'a*“ este titulu unei foi pe- dagogice, ce a aparutu in Brasiovu sub directiunea dlui *Stefan Iosif* si redactiunea dlui *Ioan Daviu*. Nr. 1 con- tiene urmatórele materii: Catra onoratalu publicu cetitoriu; vocatiunea invetiatoriulu si conditiunile de a poté deveni invetiatoriu; pretiulu caracterulu femeescu; crescerea in familia; copil'a si fluturelulu; adunarea ordinaria a des- partiementulu I alu reuniunei invetiatoriloru rom. gr. or. din districtulu X alu Brasiovulu; Diverse, Bibliografia, Anunciuri. Fóia va aparé de doue ori pre luna. Pretiulu abonamentulu 3 fl. I-dorimu viétia indelungata si celu mai bunu succesu.

* *S'a pusu sub tipariu* si va aparé in curend, in editur'a lui H. Zeidner in Brasiovu cartea: *Geografia pentru scótele medii. Partea I. Ungari'a si tierile dinpre*

jurulu marii Mediterane, prelucrata pe bas'a planulu mi- nisterialu mai nou alu ministrulu reg. ung. de culte si ins- tructiune si acomodata recerintieloru scóleloru romane, dupa D. Laky, de Dionisie Fagarasianu si Silvestru Mol- dovanu, profesori la gim. rom. gr. or. din Brasiovu.

* *In Dobrogea* s'au ivitu din nou lacuste. Din acestu incidentu guvernulu romanu a datu ordinu regi- mentulu 6 de linia, cá se plece in Dobrogea, si se ajute la sterpirea lacusteloru.

* *O capra cu cincii iedi.* Din o corespondentia, pre carea o primimu din comun'a Dadu aflamu ca tiera- nului de acolo Teodor Muresianu i-a fatatu dilele trecute o capra 5 iedi, dintre cari 4 traiescu, si saru, si sburda, de nu-i incape loculu ér unulu a fost nascutu mortu.

Concurs.

Conform decisiunei Venerabilulu Consistoriu gr. or. oradanu de datula 17. Fauru. v. 1886. Nr. 195. Pl. pentru deplinirea postulu de protopresviteru gr. or. alu tractulu *Oradii-mari*, devenitu vacantu prin abdicerea ve- teranulu protopresviteru Simeonu Bic'a, — se eserie con- cursu cu terminu de recurgere p n la 14/26. **Maiu a. c.** pe langa urmatórea dotatiune:

1) Dela parochi'a protopresviterala din Oradea-mare venitu anualu 500 fl.

2) Birulu protopresviteralu, dela parochiele de clas'a prima câte unu cubulu de bucate, éra dela celea de cla- ss'a mai inferióra cate jumetate cubulu, séu in relutu pre- tiulu curinte alu bucateloru, care face 155 fl.

3) Tacse dela dispensatiunile de cununie à 2 fl. facu 400 fl.—

4) Competentie pentru visitatiunile canonice dela pa- rochiele organizate din tractu, à 5fl. facu 280 fl.

Cari venite computate tóte la olalta, dau o dotatiune anualu de 1335 fl.

Din acest'a dotatiune, — conform decisiunei consisto- riale susprovocate, — alegendulu protopresviteru va avea a administrá jumetate, pe partea emeritululu protopresviteru Simeonu Bic'a, pana candu acest'a va fi in viétia.

Doritorii de a ocupá acestu postu, au de a-si instruí recursele loru in sensulu regulamentulu pentru procedur'a la alegerea de protopresviteru, votatu de sinodulu epar- chialu Aradanu in anulu 1873. si conform §-lui 53. din statutulu organicu, — producandu documinte autentice des- pre acea, cá: pe langa sciintiele teologice posiedu si cele juridice séu barem filosofice, si cá suntu binemeritati pe terenulu bisericescu si scolariu, avendu recursele astfelu instruite si adresate catra comitetulu protopresviteratulu Oradii-mari, a le tramite inclusive pana la 14/26. **Maiu a. c.** subscrisulu comisariu consistorialu in Körös-Jenő u. p. Mező-Telegd, (cott. Bihar.)

Datu din siedinti'a comitetulu protopresviteralu gr. or. alu Oradii-mari, tienuta in Oradea-mare la 1/13. A- prile, 1886.

Presiedinte :
Iosif Vess'a, m. p.
comisariu consist.

Notariu :
Petru Ionasiu, m. p.

—□—

Pe basa decisulu Consistoriulu eparchialu de sub Nr. 430. a. c. cu consensulu parochulu localu *Moise Grozescu*, se eserie concursu pentru postulu de capelanu, langa numitululu parochu, cu terminulu de alegere pe 4/16. **Maiu a. c.** cand se va tienea si alegerea.

Emolumintele alegendulu capelanu vor fi un'a a trei'a parte din tóte venitele parochiali de esemplu din pamentu, biru si stolele usuate.

Doritorii de ocupá acestu postu de capelanu, au se-si trimita recursele — adresate Comitetului parochialu din **Batani'a**, concernintelui adm. protop. Moise Bocsianu la Curticiu comitat. Aradului; avendu a alaturá langa documintele prescise de Stat. org. si testimoniulu de calificatiune din studiile teologice, cu calculi pentru **parochialu** de class'a a dou'a.

Er pentru a-si aretá desteritatea in cantari si cuventari, se se presinte in terminulu precisatu in regulamentulu pentru parochii la sant'a biserica.

Datu in Batania la 25 Martie v. 1886.

Iosif Petrilla, m. p.
presied. com. par.

In contielegere cu: **MOISE BOCSIANU**, m. p. adm. protop.

Pentru deplinirea postului de parochu class'a III-a. in **Monostoru**. protopopiatulu Belintiuului — se deschide concursulu cu terminu de alegere **pe diu'a de 11/23. Maiu a. c.**

Emolumintele sunt: un'a sesiune de pamentu, platiu parochialu, bir dela circa 50 de case câte $\frac{2}{4}$ era dela circa 20 de case, numai câte $\frac{1}{4}$ de meti de cucuruza in bombe, si stol'a indatinata.

Recursele cuvintiosu ajustate conform presciseloru statului organicu, si adresate Comitetului parochialu localu, se se tramita parintelui protopopu tractualu Georgiu Creciunescu, in Belintiu, u. p. Kizetó, celu multu pana la 9/21. Maiu a. c.; avend recurrentii in vr'o Dumineca ori serbatóre a-se presentá in biseric'a locala, spre a-si aretá deprinderea in cantarile ori cuventarile bisericesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. CRECIUNESCU**, m. p. protop.

Pentru deplinirea postului de capelanu permanentu class'a III. in **Rachit'a**, — protopopiatulu Belintiuului, — se deschide concursulu, cu terminu de alegere **pe diu'a de 18/30. Maiu a. c.**

Emolumintele sunt: 10 jugere pamentu aratoriu din sesiunea propriaminte parochiala; 200 fl. in chipu de biru, si stol'a indatinata dela poporeni parochiei reduse.

Recursele ajustate conform presciseloru statutului organicu, si adresate Comitetului parochialu, sunt a-se tramite parintelui protopopu Georgiu Creciunescu, in Belincz, p. u. Kizetó, celu multu pana la 16/28. Maiu a. c.; avend recurrentii in vr'o dumineca ori serbatóre, a-se presentá in biseric'a locala, spre a-si aretá desteritatea in cantari ori cuventarile bisericesci.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu mine: **G. CRECIUNESCU**, m. p. protop.

Pentru deplirirea postului de capelanu interimalu langa veteranulu parochu din **Capeln'a**, Demetriu Popovicu se escrie concursu; pe langa jumetate din totu beneficiulu parochialu sistemisatu in acést'a parochia care se cuprinde:

- 1) Pamentu parochialu aratoriu de 10 jugere 769°□.
- 2) Birulu preotiescu dela 164 de case câte 1 mesura de cucuruza.
- 3) Venitele stolarie dupa usulu esistinte.
- 4) Intravilanulu parochialu de 1 jugeru, — care tóte la olalta aducu unu venitu de 441 fl.

Pentru locuinti'a alegendului capelanu se va ingriji insusi parochulu.

Competintii pentru acestu postu au se-si substérna recursele ajustate cu documentele prescise adresate comitetului parochialu, la protopresviterulu competentu a Be-

liului Petru Suciú in Ucurisú (Ökrós) pana **4/16. Maiu a. c.** in carea di va fi si alegerea.

Capeln'a, 2 Aprile 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **PETRU SUCIU**, m. p. prot. Beliuului.

Se publica concursu pentru postulu invetiatorescu devenitu vacantu la scól'a vechia in com. **Kétegyháza**.

Emolumintele sunt: 250 fl. bani gata, 5 jugere de pamentu cl. I.; $\frac{1}{4}$ parte din procentulu fundatiunei de 1785 fl a contelui menita pentru ajutorarea preotiloru si invetiatoriloru din locu; 5 stangeni metrici de lemne, din care se va incaldí si scól'a; dela mortu mare 1 fl. dela micu 50 cr., cortelu si gradina de legumi.

Competitorii la acestu postu, au a-si tramite recursele instruate conform stat. organicu Pré Onoratulu dnu Petru Chirilescu, inspectoru de scóle in **Kétegyháza** pana la **27. Aprile v.** cand va fi si alegerea, avendu nainte de alegere a se produce in cantari la s. Biserica de aici.

Kétegyháza, 29. Martiu, 1886.

Pentru comitetulu parochialu:

Mihailu Ardeleanu, m. p.
preside.

In contielegere cu mine: **PETRU CHIRILESCU**, m. p. protop. inspect. de scóle.

Pe bas'a ordinatiunei Venerab. Senatu Scolaru din 10 Martie a. c. Nr. 815, se escrie concursu pe statiunea invetiatóresca din **Radmanesci**, cu care sunt impreunate urmatórele dotatiuni: in bani gat'a 133 fl. 36 cr. 20 meti cucuruza, 12 meti grâu curatu, 4 lantia pamentu bunu, 3 aratoriu, si 1 livada, 8 orgii de lemne din care se vá incaldí si scól'a, scripturistica 5 fl. dela fiecare inmormentare unde va fi poffitu, 40 cr. cortelu liberu in stare buna, grajdu, camara si gradina de 1200 □.

Doritorii de a cuprinde acést'a statiune, pe langa reprezentarea in vre-o dumineca séu serbatóre in biseric'a de acolo, — au a-si substerne recursele adresate comitetului parochialu, subscrisului per Balincz, in Leucusiesci. Comit. Carasiu-Severinu, — pana in **27. Aprille a. c.** in care di va fi si alegerea.

Radmanesci 31 Martiu 1886.

Adam Ros'a, m. p.
inspect. de scóle.

Se escrie concursu pentru deplinirea postului invetiatorescu dela scól'a confesionala gr. or. din comun'a **Camn'a**, ispect. Silindiei, cot. Aradului cu terminu de alegere **pe 15/27. Aprille 1886.**

Emoluminte: 1) In bani gata 84 fl. 2) 12 jugere pamentu parte aratoriu, parte fenatiu, 3) 11 sinice bucate 4) 10 orgii de lemne, 5) 10 fl. pentru scripturistica, 6) pentru curatitulu scólei 6 fl. 7) pentru conferintia 10 fl. 8) Cuartiru liberu si gradina de legume.

Competintii vor produce atestatu: 1) ca suntu romani de religiunea gr. or. 2) Atestatu de conduita 3) testimoniulu de calificatiune invetiatóresca 4) Testimoniulu de limb'a magiara. Competentii suntu avisati a-se presentá in vre-o dumineca séu serbatóre in s. biserica din **Camn'a** pentru de a-si aretá desteritatea in cantu si tipicu.

Recursele astfelii instruate au a se substerne pana la 15/27. Aprille M. On. Domnu Acsentiu Chirila inspectoru in Silindia p. u. Taucz.

Camn'a la 23. Martiu 1886.

Comitetulu parochialu.

In contielegere cu: **ACSENTIU CHIRILA**, m. p. inspectoru.